

ET FYRTÅRN MERE PÅ STEVNS

Fællesskaber for el og varme -
Oversigtsrapport

Resumé

Sydstevn's Energifællesskabs egen evaluering af projektforløbet og de opnåede resultater som forudsætning for den videre udvikling. Samlet oversigt over det medsendte materiale.

Ib Grønvaldt & Sten Mortensen
ib@ib-gronvaldt.dk & stm@fvst.dk

Indhold

Projektadministrators oversigtsrapport – Del 1	2
Projektets tidsramme	2
Formål med nærværende rapport	2
Hovedformålet med projektet	3
Delformålene med projektet	3
Delformål 1	3
Delformål 2	4
Delformål 3	5
Delformål 4	5
Delformål 5	6
Delformål 6	6
Delformål 7	7
Resultater af projektet	8
Ventet lovændring udskyder realisering af varmeprojekter	11
Stevns Kommune gik i spidsen lokalt	11
Rådgivers løbende orientering	11
SSEFs bestyrelses velbegrundede optimisme	12
Seneste politiske aftale – den forlænger den midlertidige usikkerhed	13
Forslag til regelændringer	14
Krav om momsregistrering bør reduceres til krav om CVR-nr.	14
Tilret kravene i den samfundsøkonomiske analyse	15
Anmodning om deludbetaling efter ENS's godkendelse	15
Liste over medsendt materiale	16

Projektadministrators oversigtsrapport – Del 1

Projektets tidsramme

Foreningen Sydstevn's Energifællesskab (herefter SSEF) indsendte sin ansøgning om støtte til projektet "Et fyrtårn mere på Sydstevn's – fællesskaber for el og varme" til Energistyrelsen (herefter ENS) den 15. oktober 2023.

SSEF modtog tilsagn om det fulde ansøgte beløb den 6. december 2023. SSEF og rådgiver påbegyndte arbejdet 2. januar 2024 og har fuldført det oprindeligt planlagte projekt den 30. juni som forudsat i ansøgningen og i tilsagnet. *Derfor afgives denne rapport inden for den oprindeligt fastsatte tidsramme fra 1. juli til 30. september 2024, baseret på det indtil nu udførte arbejde.*

Medens vi skrev ansøgningen, stiftedes i august 2023 et firma, StrømFordel ApS., som sideløbende med arbejdet i vort projekt har udviklet en ny softwareplatform for registrering af el-forbrug og -levering, baseret på oplysninger fra Datahub. Platformen lover en automatisering af forbindelsen mellem registrering og regningsudskrivning, som vil være billigere i brug end den hidtidige metode, der har rummet et stort og relativt dyrt manuelt element.

For at kunne afprøve den nye platform inden for projektet ansøgte SSEF den 17. juni 2024 om tre måneders forlængelse af projektets varighed til 30. september 2024 med henblik på en afprøvning af softwareplatformen på et begrænset antal andelshaveres forbrug. Samtidig bad vi om, inden for det bevilgede maksimumbeløb, at måtte overføre ubrugte midler fra SSEFs del af udgiftsbudgettet til budgettet for rådgivers honorar til – formentlig delvis – dækning af arbejdet med denne afprøvning.

Begge dele blev godkendt i et brev fra ENS den 21. juni 2024. ENS kan dermed vente en afsluttende, men langt kortere Delrapport 2 efter 30. september 2024.

Formål med nærværende rapport

Hoveddelen af nærværende afrapportering er naturligvis vor rådgivers (EBO Consult A/S, www.ebo.dk) hovedrapport (bilag 1) og dens bilag, der også viser resultaterne af underleverandørens (WSP, www.wsp.com) arbejde. For at lette sagsbehandlerens vurdering i forhold til ansøgningen er EBO-hovedrapporten naturligt disponeret i overensstemmelse med inddelingen i rådgivers oprindeligt medsendte budget, der samtidigt udgjorde en aktivitetsplan.

SSEFs bestyrelse har fundet, at der også bør være en oversigtsrapport fra vor side, bl.a. for at give vor egen bedømmelse af forløbet og den opnåede situation, belyst ved en selv-evaluering af målopfyldelsen for hovedformålet og hvert af de syv delmål, som var angivet i ansøgningen.

Formålene med nærværende rapport kan derfor opregnes således:

- At lette ENS's sagsbehandler oversigten ved bagest i rapporten at vise en oversigt over alt medsendt materiale.
- For hovedformålet og hvert af de syv valgte delmåls vedkommende at beskrive målopfyldelsen og om nødvendigt kommentere dele af det forløb, som førte frem til den nuværende situation.
- I et vist omfang at antyde den videre udvikling af energifællesskabet, som resultaterne muliggør og peger på.
- At gøre det muligt for ENS at færdigbehandle og forhåbentlig godkende denne første del af rapporteringen, idet den omhandler hele det oprindelige projekt.
- Derved senere at muliggøre godkendelse af udbetaling af 60% af det samlede maksimalbeløb, når SSEF indsender de kvitterede fakturaer for *udgifterne indtil 30. juni 2024*.

Hovedformålet med projektet

Hovedformålet beskrives i ansøgningsportalen direkte på grundlag af bekendtgørelsens §1, stk. 2, nr. 2 således:

”Projektet etablerer planlægning, etablering og organisering af inspirationseksempler på projekter, der gennemføres med henblik på et eller flere af følgende elementer: Udvikling og anvendelse af løsninger, der omfatter produktion, levering, forbrug, deling af elektricitet, varme eller køling, aggregering, energilagring, fleksibilitets- og energieffektivitetsydelser, herefter kaldet større projekter.”

Rådgivers hovedrapport dokumenterer det arbejde, der er udført eller i hvert fald grundigt forberedt på stort set alle disse områder. I det følgende afsnit om delmålene kommer vi mere detaljeret ind på, hvorledes dette, set ud fra vort formål, vurderes fra foreningens egen side. Hovedformålet er i vor optik i alt væsentligt opfyldt.

Delformålene med projektet

SSEF valgte at stræbe efter at nå alle 7 delformål.

Delformål 1

Delformål 1 er i ansøgningsportalen defineret således:

”Fyrtårnsprojekter, der kan vise, hvordan energifællesskaber kan inkluderes i projekter, der kan give besparelser for og aflaste det kollektive el-, varme- eller køleforsyningsnet eller understøtte en omlægning fra fossil varme- eller køleforsyning til en forsyning baseret på vedvarende energi.”

Vi har i ansøgningen erkendt, at vi ikke havde identificeret fælles kølebehov i Sydstevnområdet. Det gælder også nu, efter fuldførelsen af det oprindeligt definerede projekt.

Vor hensigtserklæring mht. Delformål 1 lyder i ansøgningen:

”Et fyrtårnsprojekt, der vil give besparelser for det kollektive elnet ved at aflaste dette generelt og i spidsbelastningsperioder, og som kan være til inspiration for andre, både i området, på resten af Stevns og i Danmark i øvrigt.”

Med hensyn til fyrtårnsvirkningen kan vi påpege som eksempler, at

- De afholdte borgermøder, både under forundersøgelsen og under nærværende projekt, og vor hjemmeside www.sydstevnenergi.dk har vakt opmærksomhed også andre steder, hvorfra vi har fået henvendelser om detaljer, og hvorfra man har oplyst, at vor udvikling følges med interesse.
- Sydstevnens Energifællesskabs planer og visioner er blevet præsenteret på Energifællesskaber Danmarks webinar ”Torsdagsrækken”.
- Der er under projektet udarbejdet vedtægter for to andelsselskaber, ét selskab for eldeling og -produktion og ét for fælles varmeproduktion. Sidstnævntes selskabsvedtægt, som er skrevet i respekt af Varmeforsyningsloven, som den hidtil har set ud, bør formentlig nu gennemgås igen i lyset af den lovændring, som i løbet af næste folketingssamling vil komme som følge af den ”Opfølgende aftale ifm. Klimaaftale om grøn strøm og varme 2022 og Rigsrevisionens beretning om tilsyn med aftaler i forsyningssektoren”, som blev offentliggjort 1. juli 2024, dvs. dagen efter udløbet af den periode, som vort oprindelige projekt og dermed nærværende rapport dækker. Mere om dette benspænd senere.
- Rådgivers juridiske afdeling har forberedt en række standardkontrakter og modelaftaler.

Delformål 2

Delformål 2 er i ansøgningsportalen beskrevet således:

”Klima-, miljømæssige, økonomiske eller sociale fællesskabsfordele ved projekter, der indeholder energifællesskaber.”

Vor hensigtserklæring mht. Delformål 2 lyder i ansøgningen:

”Klimamæssige, miljømæssige og økonomiske fordele ved dannelsen og driften af energifællesskaberne om el og fælles jordvarme. (Fællesskabsfordele i form af større samhørighed lokalt og højnet klimabevidsthed er allerede opnået gennem informationsindsatsen omkring Forundersøgelsen).”

Vi kan påpege som eksempler på opfyldelsen:

- Både Sydstevnens Energifællesskab A.M.B.A. og Sydstevnens Fjernvarmeselskab A.M.B.A. er stiftet. Det førstnævnte selskab er registreret og momsregistreret. Det sidstnævnte selskab har stiftelsesoverenskomst med vedtægter klar til indsendelse med henblik på registrering i Erhvervsstyrelsen og SKAT, når ændringer til Varmeforsyningsloven er vedtaget, eller når vi har behov for selskabet som ramme om eksterne aftaler, jf. ”kugle 3” nedenfor.

- Det første projekt for termonet i to sammenhængende landsbyer, Havnelev og Skørpinge, er udarbejdet på grundlag af en 78% tilslutning i form af interesseltilkendelser.
- Der forhandles med Region Sjælland om projektering af Termonet fælles for et antal private husstande i Boesdal-området (Fjernvarmeselskabets andelshavere og andre kunder) og en af Regionens institutioner. En sådan etablering vil ikke nødvendigvis tidsmæssigt afhænge af revisionen af varmforsyningsloven.

Delformål 3

Delformål 3 er i ansøgningsportalen beskrevet således:

”Dokumentation for og information om, hvordan projekter, der indeholder energifællesskaber, via samtidighed af produktion og forbrug samt fleksibilitets- og energieffektivitetsydelser kan bidrage til aflastning og besparelser for det kollektive el-, varme- eller køleforsyningsnet eller understøtte en omlægning fra fossil varme- eller køleforsyning til en forsyning baseret på vedvarende energi”.

Vor hensigtserklæring mht. Delformål 3 lyder i ansøgningen:

”Dokumentation og information vil naturligvis løbende blive stillet til rådighed for andre, efterhånden som den efter projektslut opnås gennem driften.”

Vi kan ifølge sagens natur endnu ikke påpege eksempler på opfyldelsen, idet:

- Vi har søgt og fået bevilget tre måneders forlængelse af projektperioden for, udover det oprindeligt definerede projekt, som nu er afsluttet, at kunne afprøve en ny, administrativ software, som i tilfælde af succes formentlig vil sætte os i stand til at gå i drift med el-andelsselskabet inden udgangen af dette år. Denne software vil i så fald være i stand til at levere dokumentation for samtidighed af forbrug og produktion og vil også være en platform, hvorfra energifællesskabet fremover potentielt vil kunne levere fleksibilitetsydelser til el-nettet.
- Vi vil naturligvis løbende opfylde løftet, når andre energifællesskaber eller ENS beder om det.

Delformål 4

Delformål 4 er i ansøgningsportalen beskrevet således:

”Samarbejde mellem et energifællesskab og minimum én anden aktør som f.eks. en af de i stk. 3 nævnte aktører med henblik på udvikling og anvendelse af deling af elektricitet, varme eller køling”.

Vor hensigtserklæring mht. Delformål 4 lyder i ansøgningen:

”Samarbejdet omfatter foruden Sydstevn's Energifællesskab også Stevn's Kommune og en række mindre aktører ligesom det overvejes, om rådgiveren EBO Consult A/S eller en anden tilsvarende virksomhed kan være balanceansvarlig i driftsfasen”.

Vi kan påpege som eksempler på opfyldelsen:

- At samarbejdet med Stevns Kommunes varmeplanlægger har været tæt og konstruktivt.
- At en enig kommunalbestyrelse har udpeget borgmester Henning Urban Dam Nielsen som medlem af bestyrelsen for Sydstevn's Energifællesskab A.M.B.A.
- At vi har opnået en samarbejdsaftale med Merkur Klimafond (bilag 14), som i første omgang søger etablering af solcelleanlæg med batterier på huse med store tage (en roklub, en efterskole, en friskole, en sportshal, hvis ejere i givet fald hver for sig vil blive samarbejdspartnere) og måske etablering af ladestander på offentlige P-pladser i området.
- At vi via vor rådgiver er ved at etablere et samarbejde med StrømFordel ApS som elhandler og som leverandør af den software, som vi afprøver i den forlængede projektperiode.

Delformål 5

Delformål 5 er i ansøgningsportalen beskrevet således:

"Energifællesskabets mulighed for aggregering i forhold til regulerbart elforbrug eller regulerbar elproduktion."

Vor hensigtserklæring mht. Delformål 5 lyder i ansøgningen:

"Energifællesskabets mulighed for aggregering og regulering/balancering: I begyndelsen ikke mindst ved regulering af overskudsstrøm fra private solceller og i stigende grad ved, at flere og flere elbil-laderkombinationer får V2X-kapacitet, og ved at husstandene supplerer sig med solceller og egne batterier."

Delformålet kan først opfyldes, når vi kommer i drift, men

- Som forberedelse til driftsfasen har et medlem af foreningens Arbejdsgruppe for Elektricitet gennemkørt samtlige områdets veje og registreret alle adresser, hvor der sidder solceller på tagene. Formålet er at kunne henvende sig til ejerne og opfordre dem til at blive andelshavere, hvorefter vi vil rådgive dem om muligheden for selv at bidrage til balancen mellem produktion og forbrug.
- Der er udarbejdet analyser af potentialerne for lokalbalancering af forbrug og produktion, primært med udgangspunkt i lokal vindmølleproduktion.
-

Delformål 6

Delformål 6 er i ansøgningsportalen beskrevet således:

"Fleksibilitet i leverancer eller aftag af elektricitet, varme eller køling i samarbejde med et energifællesskab".

Vor hensigtserklæring mht. Delformål 6 lyder i ansøgningen:

”Fleksibilitet i leverancer eller aftag af især elektricitet, bl.a. baseret på regulering af de private vand-til-vand varmepumper i jordvarmeanlæggene, og som nævnt ovenfor også baseret på en forventet stigende bestand af el-biler og ladere, der fra fabrikken er udrustet til også at være energilager for nettet (V2G = Vehicle to Grid). På længere sigt kan der også blive tale om at indføre Smart Grid funktioner.”.

Vi kan påpege som forberedelse af opfyldelsen:

- I de kontrakter og leveringsbestemmelser, som er under forberedelse, vil det blive nævnt, at den enkeltes tiltag for at bidrage med automatisk reguleret fleksibilitet bidrager til et positivt resultat mht. lokal kollektiv afregning, såfremt tarifmodellens metode godkendes af Forsyningstilsynet.
- Der vil i en senere fase blive udarbejdet informationsmateriale om, hvad den enkelte kan gøre, og hvor løsningerne kan købes.

Delformål 7

Delformål 7 er i ansøgningsportalen beskrevet således:

”En stærk og langsigtet lokal opbakning og tilknytning til klimaomstillingen”.

Vor hensigtserklæring mht. Delformål 7 lyder i ansøgningen:

”Den stærke lokale opbakning har vi allerede understreget behovet for ved offentliggørelsen af forundersøgelsen. Den er helt tydeligt også ved at opstå, idet opfordringerne fra både bestyrelsen og borgmester (S) og viceborgmester (V) har fået flere lokale områdeambassadører til at melde sig, og der kommer mange positive bemærkninger i forbindelse med afgivelsen af deltagererklæringerne. Om den langsigtede opbakning kan vi naturligvis ikke udtale os sikkert endnu – men de frivillige kræfter bag projektet vil fortsat gøre deres bedste. I én landsby skønner vi, at der er opnået mindst 50% tilslutning til et fælles kommende jordvarmeanlæg. Den vil derfor blive udpeget til ”lokalt fyrtårn”.”.

Vi kan påpege som eksempler på opfyldelsen:

- At vor hjemmeside www.sydstevnenergi.dk har gode besøgstal. Det skyldes bl.a., at vi sender push-meddelelser til alle, der har tilkendegivet interesse og til alle andelshavere, hver gang vi udsender et nyhedsbrev.
- 120 har meldt sig som andelshavere i el-selskabet, heraf indtil nu to boligforeninger og disses enkeltmedlemmer
- Der er nu 222 betalende medlemmer i foreningen SSEF.
- 472 har nu tilkendegivet interesse.
- Vi modtager mange mundtlige forespørgsler om, hvornår el-selskabet kan præsentere konkrete tilbud og salgsbetingelser.

- Vi har været inviteret til og givet tre oplæg om Sydstevn's Energifællesskab i Stevn's kommune (Klima- og Energigruppe Stevn's, Store Heddinge Rotary Klub og Landsforeningen NOAH's halvårslige landsmøde, som blev holdt på Stevn's Naturcenter.
- Lokalpressen (Dagbladet Køges Stevn's-redaktion og Stevn's Bladet) viser løbende interesse og skriver jævnligt om os.
- At Stevn's Erhverv siden projektets start har deltaget og fremover bidrager aktivt til, at Sydstevn's Energifællesskab kan realisere løsninger.
- Roklubben Stevn's' bestyrelse har tilkendegivet, at man mod tegning af en passende skadesforsikring er parat til uden beregning at lægge tage til 40 kWp solceller som pilotprojekt for SSEF i samarbejde med Merkur Klimafond.
- Den landsby, som vi henviste til i ansøgningen, er Skørpinge. Projektet blev på grund af de to landsbyers lille indbydes af stand og en større forbrugers (en skole) beliggenhed imellem dem udvidet til også at omfatte Havnelev. Tilslutningen er nu 78%, baseret på det projektforslag, der er vedhæftet som bilag 3.

Resultater af projektet

Efter opregningen af delmålene beder ENS i ansøgningsportalen om en

"Beskrivelse af de forventede resultater fra projektet efter projektafslutning, herunder projektets påvirkning af det kollektive el- varme- eller kølesystem, befolkningsgrupper eller dele af samfundet".

SSEF forudså syv virkninger, som gengives herunder i citationstegn og med vor kommentar *i kursiv* under hvert citat fra ansøgningen:

- 1) "Bestyrelsen vil være rustet til at danne de to AmbA'er"
Sydstevn's Energifællesskab A.M.B.A. holdt stiftende generalforsamling den 30. januar 2024, blev registreret i Erhvervsstyrelsen den 27. marts og momsregistreret hos SKAT få uger senere.
Sydstevn's Fjernvarmeselskab A.M.B.A. holdt stiftende generalforsamling den 8. maj 2024. På grund af den gennem flere år kunstigt skabte tvivl om, hvorvidt termonet hører (nu snart: hørte?) under Varmeforsyningsloven er selskabets stiftelsesoverenskomst udarbejdet, men endnu ikke indleveret til registrering hos Erhvervsstyrelsen.
- 2) "Der vil være et tilstrækkeligt projekteringsgrundlag til hurtigt at gå i udbud i det eller de områder, hvor der er tilstrækkelig tilslutning til de lokale fælles jordvarmeprojekter."
Dette er tilfældet, jf. bilagene 3, 4, 5 og 6. Blot må vi nu vente med at forberede udbud, til lovgivningen som følge af den politiske aftale, som blev offentliggjort 1. juli 2024, er endeligt vedtaget, idet det først da vil være muligt at stille de nu tilmeldte aftagere bestemte priser i udsigt og at forhandle lånemuligheder med banker.

- 3) "Der vil være opnået en aftale med en bank om en finansieringsordning, som giver mulighed for, at brugerne uden eller næsten uden udbetaling kan deltage i abonnementsordninger for fælles jordvarmeløsninger, som er ejet af og drives af Sydstevn's Fjernvarmeselskab A.M.B.A."

Som det fremgår af bilag 1, EBOs afrapportering pr. 30. juni 2024, har der været interesse fra to banker, hvoraf den ene har en privilegeret adgang til lån fra EU Invest. Men som det også fremgår af det nedenstående hovedafsnit i nærværende oversigtsrapport, "Lovændring udskyder realisering af varmeprojekter", er både SSEF og bankerne nødt til at udskyde økonomiberegninger og forhandlinger, til det nye lovgrundlag er fastlagt.

- 4) "Kommunen vil have modtaget relevante oplysninger i forhold til et eventuelt arbejde med plangrundlag for placering af i alt forventet 4 MW vindmøller og op til 2,4 MW solcellemarker. Cerius vil for nogle af disse have peget på egnede tilslutningspunkter – eller fremtidige tilslutningspunkter efter eventuelle planlagte netforstærkninger."

***Stevns Kommune** sendte sin klimaplan i høring i perioden, hvor vi havde indgivet ansøgningen (15. oktober 2023), og hvor vi derfor afventede afgørelsen om bevillingen (tilsagn modtaget 6. december 2023). Klimaplanen redegør overordnet for mulighederne for opstilling af vindmøller under hensyn til afstandskrav m.v. og opregner de hensyn, der bør tages ved etablering af solcelle- eller PVT-marker. Dermed er det i højere grad os, der har "modtaget relevante oplysninger". Det skal tilføjes, at rådgivernes samtaler med Teknisk Forvaltning, Center for Miljø & Teknik, er forløbet med stor hjælpsomhed fra forvaltningens side og i stor gensidig, faglig respekt.*

***Cerius** har i perioden sendt sin netudviklingsplan frem til år 2034 i høring. Det fremgår af planen på den ene side, at man påregner løbende at skulle udvide mellem- og højspændingsnettet til i 2034 at kunne transmittere 85-90% mere elektricitet end i dag, og at man tager dette i betragtning både ved reovering og ved udbygning. På den anden side oplyser man, at når det drejer sig om 50 kV og 10 kV-niveauerne, styrer man i højere grad ad hoc efter anmodninger fra storforbrugere eller storproducenter om tilslutning af fabriksanlæg, vindmøller og solcellemarker. Dette for at være sikker på ikke at foretage dyre udvidelser, som senere viser sig at være unødvendige.*

*På den baggrund har **SSEFs bestyrelse** valgt at koncentrere vort eget arbejde med solceller om at udnytte områdets store tage i samarbejde med bygningssejerne og Merkur Klimafond. Derudover forhandler vi med et kapitalselskab, som har søgt Stevn's Kommune om at måtte opstille solceller i et bestemt område, om at måtte købe en andel af anlægget eller i hvert fald en andel af strømmen.*

Vi anser det yderligere for muligt at opstille mindst én vindmølle af nuværende dimensioner i det pågældende område, men har ikke rejst spørgsmålet endnu. Derimod forhandles der, som også nævnt i hovedrapporten fra EBO Consult A/S, bilag 1, med lokale vindmølleejere om en købsaftale. Et væsentligt forhold i denne

forbindelse er, at der formentlig højst vil kunne opstilles en eller to af de langt større møller, som produceres i dag, på Stevns, medens de eksisterende ældre møller er mindre og enten vil skulle erstattes med renoverede brugte i samme størrelse eller erstattes af færre, men større, ved en repowering, når man skal udvide den lokale produktion.

- 5) "Kommunen vil have modtaget relevante oplysninger i forhold til at kunne vurdere, hvorvidt egne institutioner (f.eks. et plejehjem og en idrætshal) skal indgå i energifællesskabet og/eller i lokale, fælles varmeløsninger. Tilsvarende gælder en del andre, men ikke-kommunale institutioner som museer, en friskole, en efterskole og en sikret ungdomsinstitution i området."

Stevns Kommune har til dato anmeldt sin interesse i at undersøge tilslutning af syv af kommunens egne bygninger i Sydstevns-området til el- og varmedelingen, når vore selskaber kommer i drift. Men ligesom det gælder de mange private og firmaer, der har tilkendegivet interesse, men endnu ikke har tegnet sig som andelshavere, skal vi kunne fremlægge leveringsbestemmelser, takstblad m.m., før kommunen kan beslutte sig for at tilslutte bygningerne.

Region Sjælland har vedtaget at forsyne den omtalte sikrede ungdomsinstitution med varmepumper, det være sig luft-til-vand eller væske-til-vand i et jordvarmeanlæg, til afløsning af nuværende gasfyr inden udgangen af 2025. SSEF er trådt i forbindelse med regionens rådgiver og dens egen interne tekniker på området med henblik på at etablere et fælles jordvarmeanlæg, der også omfatter ca. 20 husstande i området. Denne sag er sendt til politisk afklaring i Regionen. I tilfælde af godkendelse vil dette projekt kunne projekteres og etableres uden at afvente politisk afklaring af Varmeforsyningslovens fremtidige indhold.

- 6) "Større dele af husejerne vil etablere solceller på tage og indføre bedre styring over døgnet af egen produktion og eget forbrug, hvorved det kollektive nets belastning vil stige langsommere end uden SSEFs indsats."

Vi ser denne tendens tydeligt for nye solcelleanlæg i området, hvor der medkøbes batterikapacitet og styreenheder. Indtil nu må den dog nok mest tilskrives oplysningsindsatsen fra store leverandører som f.eks. Andel Energi A/S og 1komma5° Danmark A/S over for deres seneste kunder. Men som nævnt har et af vore bestyrelsesmedlemmer registreret alle adresser i området med solceller, og her vil vi afgjort gøre en indsats, når vi alligevel skal tegne dem som andelshavere.

- 7) Nyanskaffede elbil-laderkombinationer vil i langt højere grad have V2G-faciliteter og være "midlertidigt afbrydelige" på grundlag af netfrekvensen" [her kunne være tilføjet: "eller spændingsfald"].

Vi har ikke nået selv at gøre noget for at udbrede denne erkendelse, men ved en henvendelse til Forenede Danske Motorejere har vi fået oplyst, at FDM er i løbende kontakt med Energistyrelsen om bl.a. dette spørgsmål, og at man vil benytte Motor i fuldt omfang til løbende at rådgive sine 280.000 medlemmer herom. Vi vil naturligvis selv tage det op, når Sydstevns Energifællesskab A.M.B.A. kommer i drift.

Konklusion: Vi har på de fleste punkter nået mere, end vi havde planlagt. Mht. termonet er vi teknisk nået langt, men vi kan af juridiske grunde ikke komme videre med økonomien, før et lovforslag, der er under høring indtil 22. august, som lovet af aftalepartierne bliver tilrettet efter høring og vedtaget, forhåbentlig i efteråret 2024.

Ventet lovændring udskyder realisering af varmeprojekter

Vi har med dyb skuffelse læst den brede politiske aftale, som blev offentliggjort 1. juli 2024, dvs. dagen efter udløbet af vor oprindelige projektperiode, som nærværende rapport behandler. Den skal ifølge pressemeddelelsen beskytte fjernvarmeforbrugerne mod overpriser, men lader i den nuværende udgave forbrugerne i landdistrikterne i stikken ved helt at udelukke lån med kommunegaranti til etablering af termonet.

For vort første varmeprojekt betyder aftalen i realiteten, at "fyrtårnet er færdigopført, men at det i øjeblikket være uforsvarligt at tænde lyset i fyret, fordi det kan vildlede andre". Det samme må gælde for de fleste andre termonet-projekter under forberedelse i Danmark.

Stevns Kommune gik i spidsen lokalt

Da regeringen forlangte fjernvarmeplaner fra kommunerne, lod vor kommunalbestyrelse en rådgiver foretage en screening af de fire såkaldte udviklingsbyer. Den viste, at med forskellige tilslutningsprocenter fra 60 til 75 kunne tre af udviklingsbyerne, nemlig nævnt fra nord til syd Strøby Egede, Hårlev og hovedbyen Store Heddinge, med samfundsøkonomisk og privatøkonomisk fordel etablere fjernvarme med hver sin fjernvarmecentral.

Derimod ville det ikke være forsvarligt i den sydligste udviklingsby, Rødvig Stevns, som ligger i vort område. Det skyldes dels en mere spredt bebyggelse, dels at op mod halvdelen af byens areal hovedsageligt rummer sommerhuse, som kun i mindre omfang bruges i "fyringssæsonen".

Alligevel valgte kommunen at inkludere en redegørelse for termonet i de tre store borgermøder om resultaterne af screeningerne. Det skete netop for også at vejlede beboerne i Stevns' mange landsbyer. Det er et ønske, som man senere har nedfældet i Klimaplanen, så landsbyerne i et vist omfang kan søge råd og vejledning hos Teknisk Forvaltning om etablering af lokale anlæg. Der er senere også foretaget screening af 6 landsbyer, hvoraf de to netop er Skørpinge og Havnelev i vort område.

Rådgivers løbende orientering

Sideløbende med rådgivers og vor Arbejdsgruppe for Varmes arbejde med Havnelev-Skørpinge projektet har rådgivers jurist løbende holdt vor bestyrelse underrettet om den tvivl, som flere instanser har rejst om, hvorvidt termonet hører under eller er uden for Varmeforsyningsloven, som loven har set ud indtil nu.

Selvom det formentlig mest vedrører en anden gren af ENS end den, som læseren og bedømmeren af nærværende rapport arbejder i (Varme og Affald), må det nok være

tilstrækkeligt her at give et ultrakort resumé for at belyse den virkning, som forløbet har haft på vort varmeprojekt:

Der kom Vejledninger om emnet fra ENS i 2022 og 2024. I 2022 var termonet – i overensstemmelse med lovens ordlyd om at inkludere ”geotermiske anlæg” – *omfattet* af loven. I 2024 var termonet – i strid med samme ordlyd – *ikke* længere omfattet af loven. Hedensted Kommune anså et termonet-projekt for omfattet af Varmeforsyningsloven og lovede derfor kommunegaranti for et lån i Kommunekredit. Efter anmodning udarbejdede Kammeradvokaten et responsum, hvori kommunernes økonomiske risiko ved en sådan garanti blev betragtet som minimal. Senere udarbejdede Kammeradvokaten et responsum med den modsatte konklusion, og Hedensted Kommune trak derfor sit løfte om kommunegaranti tilbage. Endelig foreligger der en udtalelse fra Advokatfirmaet Energi & Miljø.

Herudover har Forsyningstilsynet som det seneste benspænd truffet afgørelse om, at et fjernvarmeselskab, der udbyder termonet, ikke må eje varmepumpen bag e- og varmemålerne i det enkelte tilsluttede hus. Dette til trods for, at der i et varmtvands- eller dampanlæg ikke er nogen hindring for, at fjernvarmeselskabet kan eje og servicere varmeveksleren og i dampanlægget tillige kondensatbeholderen, som begge ”står i huset”. Det er svært at se begrundelsen for denne negative forskelsbehandling.

SSEFs bestyrelses velbegrundede optimisme

Vor bestyrelse omfatter bl.a. selvstændige erhvervsdrivende, nuværende og tidligere offentligt ansatte og privatansatte, inkl. en bankmand – alle er mennesker, som er vant til at læse og følge omfattende og i mange tilfælde kompliceret lovgivning, uanset at de ikke selv er jurister.

På et tidspunkt virkede situationen dog så uoverskuelig, at et bestyrelsesmedlem foreslog rådgivers jurist at udarbejde ”en PIXI-bogs udgave af konsekvenserne af, at termonet er under Varmeforsyningsloven eller uden for Varmeforsyningsloven”. Resultatet er den ene sides skematiske oversigt, som her er medsendt som bilag 7.

Ved et tilfælde holdt en medarbejder fra GEUS – De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland – i projektperioden et foredrag om Geotermi på Stevn i løbet af projektperioden. Et af de i indledningen anvendte PowerPoints viste, hvordan geotermiske anlæg overordnet inddeles i Dyb geotermi (ca. 3000-800 meters dybde), Mellemdyb geotermi (ca. 800-300 meters dybde) og Overfladenær geotermi (300-1 meters dybde). Som illustration til overfladenær geotermi var vist en lodret boring ned til 300 meters dybde og et jordvarmeanlæg i 1 meters dybde. Den pågældende PowerPoint er medsendt som bilag 12.

SSEF så på dette grundlag ingen grund til at bremse rådgivernes arbejde med varmeprojektet. Man måtte nemlig ud fra *den følgende betragtning* kunne vente, at ENS’

seneste Vejledning, allerede for at overholde loven, før eller siden ville blive ført tilbage til samme indhold som i den første Vejledning:

- 1) Lovens formålsparagraf fastslår i stk. 2: "Tilrettelæggelsen af varmforsyningen skal i overensstemmelse med de i stk. 1 nævnte formål ske med henblik på at fremme samproduktionen af varme og elektricitet mest muligt." (sker med termonet).
- 2) I lovens §2 defineres kollektive varmforsyningsanlæg som "virksomhed, der driver [en række forskellige anlæg]." Der opregnes fire forskellige typer anlæg. Nummer to af disse hovedtyper er defineret således: "Anlæg til fremføring af opvarmet vand eller damp fra kraft-varme-værker, affaldsforbrændingsanlæg, industrivirksomheder, geotermiske anlæg m.v."
- 3) Et Termonet er et geotermisk anlæg, der fremfører en brine, som afhængigt af årstiden, og dermed af jordtemperaturen, af jorden er opvarmet til 3-15° C.
- 4) Dermed er et Termonet omfattet af Varmeforsyningsloven, som den har set ud indtil nu.

Det er vanskeligt at forstå, hvordan man i den politiske og juridiske diskussion har kunnet se helt bort fra sagens *materielle* indhold: Et termonet er et geotermisk anlæg.

Som det fremgår af næste underafsnit, er dette logiske ræsonnement dog nu uaktuelt.

Seneste politiske aftale – den forlænger den midlertidige usikkerhed

Den 28. juni 2024 indgik 10 af Folketingets partier aftalen "Opfølgende aftale ifm. klimaaf tale om grøn strøm og varme 2022 og Rigsrevisionens beretning om tilsyn med aftaler i forsyningssektoren – Gennemsigtighed i varmforsyningsvirksomheder", dvs. i realiteten to delaftaler om hver sit af to indbyrdes afhængige emner.

Den første er "Delaftale om opfølgning på klimaaf tale for grøn varme 2022". Dens første hele side citerer for sammenhængens skyld afsnit fra aftalen fra 2022, herunder sætningen "Der skal tages stilling til, om løsninger som termonet bedst håndteres i varmforsyningsloven eller andre steder." – denne sætning, der kan siges at have startet to års usikkerhed for både leverandører, kunder og kommuner.

Efter to sider med beskrivelse af et kommende "prisloft, der vil gælde for alle distributionsselskaber, der leverer opvarmet vand, uanset størrelse", hvor man *igen* efterlader tvivl ved ikke at specificere, om opvarmning til intervallet 3-15°C, og dermed distribution via termonet, er omfattet af prisloftet¹, når man frem til afsnittet "Opfølgning på afklaring af termonet", som fastslår **at**

- Kommuner via kommunale fjernvarmeselskaber skal have mulighed for at kunne spille en rolle i etablering og drift af termonet, men på markedsvilkår.

¹ Tvivlen efterlades dog kun i den politiske aftale. I lovforslaget udsendt til høring er termonet – som den eneste form for geotermisk anlæg – undtaget fra loven ved et nyt stk. 5 til § 2.

- Dette kan ske på samme vilkår som for en såkaldt "tilknyttet virksomhed", hvilket som udgangspunkt kræver selskabsmæssig adskillelse fra fjernvarmeselskabet. (I lovbemærkningerne accepteres dog flere steder regnskabsmæssig adskillelse)
- Kommuners mulighed for at bistå lokalsamfund med den organisatoriske opgave med etablering og drift derved øges, dog uden kommunal garanti for projekterne.
- Private og forbrugerejede virksomheder (som SSFJV-AMBA – underskrivernes bem.) allerede i dag kan drive termonet på kommercielle vilkår.
- Kommuner kan yde bistand gennem vejledning til borgere i udvikling af termonet-projekter.
- At den enkelte bygningsejer som alle andre kan søge tilskud til den individuelle jordvarmepumpe gennem varmepumpepuljen, hvis puljens kriterier er overholdt (dvs. 1) ejer af en helårsbolig, 2) varmepumpen skal erstatte olie, gas eller træpiller, 3) helårsboligen skal være i et område uden planlagt fjernvarmeudvidelse – underskrivernes tilføjelse).

Herudover lyder det lidt kryptisk, at "Aftalepartierne genbekræfter, at det undersøges, hvordan flere bygningsejere kan søge om støtte til en fælles varmeløsning, der omlægger varmforsyningen væk fra gas, jf. *Klimaaftale om grønstrøm og varme 2022*".

Konklusion: Med henvisning til kugle 4 kan vi fortsætte forhandlingerne med Region Sjælland om lokalt fælles fjernvarmenet i Boesdal, mens det andre steder (pga. prisloftet?) vil blive nødvendigt over for banken at være meget sikker på anlægsbudgettets holdbarhed og afskrivningsperiodernes berettigelse. Den tidligere planlagte totale abonnementsordning må opgives. Den kan kun gennemføres for fællesanlægget, når nu kun den enkelte boligejer kan søge tilskud fra varmepumpepuljen. Det bør drøftes, om vi for at få rabat alligevel kan foretage fælles *indkøb* af varmepumper, hvor hver enkelt betaler for sin egen ved levering og installation.

Ingen projekter uden for Boesdal bør startes, før den nye lov er endeligt vedtaget. Vi kan ikke risikere tilsvarende tvivl én gang til.

Forslag til regelændringer

Krav om momsregistrering bør reduceres til krav om CVR-nr.

I BEK nr. 642 af 30. maj 2023 om tilskud til lokale energifællesskaber og lokal forankring af klimaomstilling findes et krav om, at projektadministrator kun må anvende momsregistrerede virksomheder. Denne regel er i modstrid med ordningens formål, som også er at skabe (lokale) økonomiske fællesskabsfordele.

Reglen foreslås ændret, så man kan bruge enhver CVR-registreret virksomhed. Vi har f.eks. brugt forsamlingshuse til mindre, lokale møder, men de har som oftest en årsomsætning under kr. 50.000 og finder derfor ikke grund til momsregistrering. Det betyder, at foreningen ikke kan få denne meromkostning, stammende fra projektet,

refunderet. Et andet eksempel – dog fra før dette projekt – er to store borgermøder i den kommunale Sydstevnshallen, hvor vi betalte 2 x kr. 2.000 for leje af et lydanlæg fra en virksomhed under opbygning, som derfor heller ikke havde passeret 50.000 kr. grænsen. Det beløb ville vi have kunnet få refunderet, hvis det havde været under dette projekt, og hvis kriteriet kun havde været CVR-registrering, som bør være tilstrækkelig til at "sikre regnskabsmæssig orden".

Tilret kravene i den samfundsøkonomiske analyse

Det er glædeligt og rigtigt, at kriterierne for varmepumpepuljen omfatter erstatning af både gas, olie og træpiller. WSPs termonet-projekt, som var tænkt behandlet under den hidtidige varmforsyningslov, blev ikke indsendt til kommunal godkendelse, fordi brugen af træpiller, uagtet de naturligvis afgiver CO₂ ved forbrænding, regnes for "grøn" i den samfundsøkonomiske analyse, formentlig fordi træer i løbet af mange år vokser op igen og under væksten igen opsuger CO₂?

Kriterierne bør udvides, så *erstatning af enhver form for afbrænding*, måske med undtagelse af biogas, *regnes til elektrificeringsprojekternes fordel*: Kakkelovne med brænde eller koks, petroleumsovne, brændefyrede masseovne, brændeovne, gasfyr, oliefyr, træpillefyr.

Anmodning om deludbetaling efter ENS's godkendelse

Vi anmoder venligst om *underretning*, når styrelsen har godkendt nærværende rapport over det udførte arbejde i det oprindeligt planlagte projekt.

Vi vil nemlig forberede et delregnskab i overensstemmelse med vejledningens afsnit 6 og på dette grundlag anmode om udbetaling af 60% af det således opgjorte beløb.

Efter aflevering af delrapport 2 vedrørende arbejdet i perioden 1. juli – 30. september vil vi så forberede anmodningen om de sidste 40% af det opgjorte beløb.

Rødvig Stevns, den 15. august 2024

På vegne af bestyrelsen for foreningen Sydstevns Energifællesskab.

Ib Grønvaldt og Sten Mortensen

Mobiltelefoner: 4032 3297 og 7227 6517

ib@ib-gronvaldt.dk og stm@fvst.dk

Liste over medsendt materiale

1. EBO Consult A/S: Et fyrtårn mere på Stevns – Fællesskaber for el og varme – Afrapportering til ENS - Juni 2024 – 23 sider.
2. EBO Consults tilbud af 12. oktober 2023 – 2 sider.
3. WSP: Projektforslag til Termonet for Skørpinge-Havnelev – 21 sider.
4. WSP: Afsluttende notat om Projektforslag Skørpinge- Havnelev – 1 side.
5. WSP: VVM-screening vedr. Projektforslag Skørpinge-Havnelev – 18 sider inkl. kortbilag.
6. WSP: Afsluttende notat vedr. VVM-screening Skørpinge-Havnelev – 1 side.
7. One-Pager: "PIXI-bogs tekst" om betydningen af, at Termonet er (snart: var) under eller uden for Varmeforsyningsloven – 1 side.
8. Vedtægter for Sydstevnens Energifællesskab A.M.B.A. - 8 sider.
9. Registreringsbevis for Sydstevnens Energifællesskab A.M.B.A. - 1 side.
10. Vedtægter for Sydstevnens Fjernvarmeselskab - 8 sider.
11. Samarbejdsaftale med Merkur Klimafond - 2 sider.
12. Termonets jordvarmeslanger er et overfladenært geotermisk anlæg. PowerPoint-side fra et almindeligt GEUS-foredrag om geotermi. (GEUS = De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark & Grønland; GEUS er Danmarks højeste ekspertise om geotermi).
13. Hensigtserklæring om samarbejde mellem Sydstevnens Energifællesskab og Merkur Klimafond.
14. Logo, farver og designelementer for Sydstevnens Energis kommunikation, udarbejdet som del af projektet.

ET FYRTÅRN MERE PÅ STEVNS

Fællesskaber for el og varme – Delrapport 2

J.nr. ENS-SF-2023-512723

Resumé

Resultatet af afprøvningen af ny software under de bevilgede tre måneders projektforlængelse – Udbetalingsanmodning – Bilagsliste

Ib Grønvaldt & Sten Mortensen
ib@ib-gronvaldt.dk & stmmortensen48@gmail.com

Indhold

Projektadministrators Delrapport 2	2
Seneste projekthistorik	2
Analyse af områdets elforbrugsmønster	2
Rationalisering af regningsudskrivning	2
Udbetalingsanmodning	3
Regnskab	3
Bilagsliste	3

Projektadministrators Delrapport 2

Seneste projekthistorik

Foreningen Sydstevn's Energifællesskab (herefter SSEF) ansøgte den 17. juni 2024 Energi-styrelsen (herefter ENS) om 3 måneders forlængelse af projektet fra 30. juni 2024 til 30. september 2024. Samtidigt bad vi om at måtte overføre ubrugte midler fra foreningens del af det godkendte projekt til brug for rådgiverens test og forsøgsvis implementering af en ny softwareplatform til afregning og monitorering af deling af strøm i energifællesskaber.

Begge dele blev godkendt i et brev fra ENS allerede den 21. juni 2024.

Nærværende delrapport med uploadede bilag udgør sammen med den tidligere indsendte Delrapport 1 og dens tidligere uploadede bilag den samlede slutrapport.

Analyse af områdets elforbrugsmønstre

For at få et realistisk billede af el-forbrugsmønstret i vores valgte område, Sydstevn's, bad vi på vegne af vore rådgivere, EBO Consult A/S og software-designeren StrømFordel ApS, vores kommende foreløbig 122 andelshavere om fuldmagt til at hente deres historiske forbrugs- og produktionsdata for året 2023 i Energinets Datahub.

Hele 48 kommende andelshavere reagerede positivt ved at udstede fuldmagt. På forbrugs-siden var flertallet almindelige husholdninger, heraf nogle få med egen el-produktion fra solceller. Produktionen var domineret af en enkelt vindmøllejer, som også er kommende andelshaver. Sammensætningen af forbrug og produktion over året og døgnet var derfor repræsentativ for, hvordan den fremtidige sammensætning kan blive i den første tid.

Softwaren blev anvendt til at analysere forbrug og produktion i 2023. Rådgiverne kunne fast-slå, at vi i 57% af året 2023 ville have haft samtidighed mellem forbrug og produktion, hvad der set fra netejernes synspunkt er et væsentligt formål med at danne energifællesskaber.

På det givne grundlag har vi modtaget en række værdifulde anbefalinger om fremtidige handlinger for både at kunne opretholde god samtidighed og at opnå god økonomi for energifællesskabet og for den enkelte andelshaver. Disse anbefalinger falder dog uden for emnet for nær-værende sidste delrapport.

Rationalisering af regningsudskrivning

Som anført i vores brev af 17. juni 2024 til ENS havde softwareplatformen potentiale til at automatisere udskrivningen og udsendelsen af elregninger og til derved væsentligt at reducere vores fremtidige administrationsomkostninger. Flere ellers manuelle processer bortfalder.

Konklusionen er, at softwaren har stået sin prøve på "rigtige forbrugstal" i simuleret praksis, og at vi er indstillet på at anvende den i den fremtidige drift, som vi håber at kunne påbegynde primo april 2025.

Udbetalingsanmodning

I Delrapport 1 varslede vi, at vi ville forberede et delregnskab og på det grundlag anmode om udbetaling af 60% af det bevilgede beløb. For at reducere både vores egen og styrelsens administrations-indsats har vi dog senere besluttet at vente, til vi nu kan præsentere det samlede regnskab.

Regnskab

På grund af udformningen af Ansøgningsportalen med særskilte "knapper" til upload af Projektregnskab med bankudskrifter, Regnskabsbilag, Slutrapport og Formidlingsdokumentation bringes regnskabet ikke som en del af nærværende rapport, men som bilag.

Rødvig Stevns, den 18. december 2024

På vegne af bestyrelsen for foreningen Sydstevn's Energifællesskab.

Ib Grønvaldt og Sten Mortensen

Mobiltelefoner: 4032 3297 og 2048 2420

ib@ib-gronvaldt.dk og stmmortensen@gmail.com

Bilagsliste

- Projektregnskab
- Regnskabsbilag
- Bankudskrift vedr. bilag 1-6
- Bankudskrift vedr. bilag 7-8
- Dokumentation for formidling

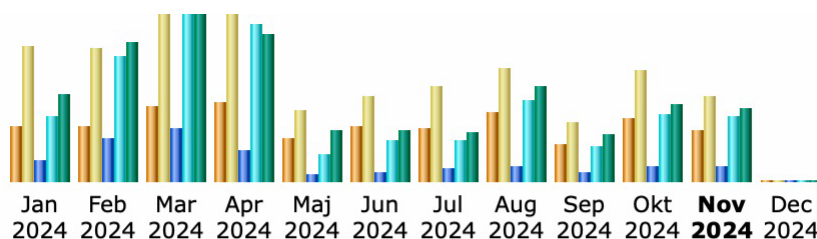
Dokumentation for formidling – J.nr. EFS-SP-2023-512723

Hjemmesiden har en stor rolle

Sydstevnens Energifællesskabs hjemmeside, www.sydstevnensenergi.dk, har naturligvis en bærende rolle i formidlingen og offentliggørelsen af både foreningens og andelsselskabets frem-drift, erfaringer og synspunkter. Hjemmesiden er åben for alle, bortset fra et password-beskyttet område med interne dokumenter, som kun er tilgængeligt for bestyrelsesmedlemmer og særligt betroede hjælpere.

Det er også tydeligt, at mange af dem, som henvender sig fra andre dele af landet, har studeret hjemmesiden.

Vores webmaster har sendt denne oversigt over besøg i 2024 indtil og med 26. november:

Måned	Unikke besøgende	Antal besøg	Sider	Hits	Båndbredde
Jan 2024	993	2443	9401	29746	1.48 GB
Feb 2024	997	2382	20037	57502	2.35 GB
Mar 2024	1363	3237	23960	82356	3.04 GB
Apr 2024	1437	3128	14496	72096	2.47 GB
Maj 2024	771	1270	3409	12504	880.15 MB
Jun 2024	990	1527	4249	18555	896.38 MB
Jul 2024	938	1698	5575	19119	859.85 MB
Aug 2024	1224	2047	6675	36714	1.59 GB
Sep 2024	666	1066	3817	15948	798.21 MB
Okt 2024	1123	1995	6737	30408	1.31 GB
Nov 2024	901	1533	6707	29648	1.22 GB
Dec 2024	0	0	0	0	0
Total	11403	22326	105063	404596	16.82 GB

For at vurdere tallene for Unikke besøgende og Antal besøg bør man vide, at vi i året har haft 222 betalende medlemmer i foreningen, 121 kommende andelshavere i andelsselskabet og en bruttoliste med 415 husstande, (listen inkluderer de to nævnte grupper) som har afgivet en skriftlig erklæring om interesse for SSEF. Tallene viser, at hver besøgende har været på hjemmesiden 1½-2 gange i årets løb, og at hver besøgende har set på flere sider hver gang.

Se venligst bort fra tallet for "Hits". Det er en forældet registreringsform, som måske kunne fungere som "imponator", men som er stærkt misvisende. Alligevel vises den stadig i visse rapporter. Se eventuelt herom: <https://www.mediacollege.com/internet/statistics/hits/>

Nyhedsbrev sendes til alle interessenter efter hvert bestyrelsesmøde

Vi holder bestyrelsesmøder i både foreningen og andelsselskabet hver første torsdag efter-middag-aften i måneden. De to bestyrelser har et vist overlap af medlemmer, og alle bestyrelsesmedlemmer, som ikke er konkret arbejdsmæssigt forhindret, deltager i begge bestyrelsesmøder for at være fuldt orienteret om alle aktiviteter.

Tilsvarende deltager vores ambassadører, som er frivillige, der har meldt sig for løbende at kunne tale med folk i vores lokalområder og hjembringe eventuelle tvivlsspørgsmål til afklaring, ligesom de er "lytteposter" for både kritiske og positive ytringer.

Ved hvert bestyrelsesmøde bemyndiges vores daglige leder til at skrive et nyhedsbrev, der indeholder væsentlige, ikke-fortrolige punkter fra bestyrelsesmødet og en omtale af, hvad der ellers er sket i månedens løb. Dette nyhedsbrev lægges på hjemmesiden, som samtidig ud-sender det med push-meddelelse som e-mail til hver af de 415 på ovennævnte bruttoliste, dvs. at den mest interesserede femtedel af områdets husstande og SMV'er modtager oplysning om udviklingen i SSEF hver måned.

På side 4-7 findes links til eksempler på disse nyhedsbreve med en kort emnebeskrivelse pr. nyhedsbrev. Dermed kan sagsbehandleren, hvis det ønskes, udtage stikprøver til gennemlæsning.

Rådgivers formidling

Sydstevns Energifællesskab benytter EBO Consult A/S som sin primære teknisk-økonomisk-juridiske rådgiver. Firmaet har udført vores forundersøgelse, et feasibility study af muligheden for fællesskaber for el og varme i vores område (sommer-efterår 2023, sket for midler fra LAG Sydsjælland for varmedelens vedkommende og fra Andel Energi A/S for el-delens vedkommende). Selvom forundersøgelsesrapporten først lå færdig i december 2023, kunne en række tidlige erkendelser fra undersøgelsen nå at blive en væsentlig del af grundlaget for ansøgningen om nærværende projekt, indleveret medio oktober 2023.

Firmaet er formentlig Danmarks højst specialiserede rådgiver for energifællesskaber og har desuden en administrationsafdeling, som indhenter erfaringer fra den daglige drift af et par tidlige energifællesskaber.

Firmaets vicedirektør, Stephan C. Krabsen, reagerede umiddelbart på min forespørgsel om en liste over omtaler af Sydstevns Energifællesskab, som firmaet har foranlediget: "Jeg har fortalt om jer som del af et utal af oplæg – fra Anholt til Ærø og i Prag".

Det er senest sket i et en times indlæg på Agromek-Messen i Herning den 29. november 2024, <https://www.agromek.dk/kom-med-i-front-med-lokal-energi-gennem-energifaelleskaber>, hvor en del af temaet var, at i landdistrikterne er det ofte landmænd, der som vores for-mand Carl Skou tager initiativet og driver det igennem.

Energifællesskaber Danmarks formidling

Vores paraplyorganisation, Energifællesskaber Danmark, har udarbejdet en case-samling, der ligger på foreningens hjemmeside. Sydstevns Energifællesskab er omtalt som det første af flere eksempler, hvoraf mange har EBO Consult A/S som rådgiver, og hvoraf en del ligeledes har modtaget støtte fra Puljen til Energifællesskaber og lokal forankring af klimaomstilling:

<https://usercontent.one/wp/www.energifaelleskaber.dk/wp-content/uploads/2023/11/Energifaelleskaber-case-samling.pdf?media=1724189412>

Energifællesskaber Danmark har en virtuel møderække, Torsdagsrækken, hvor vores daværende bestyrelsesmedlem, nu ejer af det ledelseskonsulentfirma, Sten Mortensen Consult, som vil bistå bestyrelsen for andelsselskabet på deltidsbasis gennem 2025, holdt et oplæg den 25. januar 2024:

Link til slides: <https://usercontent.one/wp/www.energifaellesskaber.dk/wp-content/uploads/2024/01/SSEF-vejen-frem-i-2024.pdf?media=1724189412>

Direkte link til videoen på YouTube: <https://youtu.be/gMpmNDBud2o?feature=shared>

Det skal bemærkes, at Sten Mortensen, foruden at varetage rollen som daglig leder på del-tidsbasis for os, både var og er generalforsamlingsvalgt bestyrelses-suppleant i Energifællesskaber Danmark.

SSEFs egen formidling

Vi kan henvise til en artikel i Dagbladet Køge (en del af Sjællandske Nyheder):

<https://www.sn.dk/art6154168/stevnskommune/nyhed/landsbyer-gaar-egene-veje-for-groen-varme-og-stroem/> . Det var et interview med formand Carl Skou i anledning af et

indslag i TV-ØST Nyheder med undertegnede og Stevns' borgmester Henning Urban Dam Nielsen, som begge udtalte os kritisk om embedsværkets (Energiministeriet eller Energistyrelsen – det fremgår ikke af teksten) lovbemærkninger om termonet, der teknisk set var helt misvisende. Link til en artikel skrevet på basis af TV-indslaget:

<https://www.tv2east.dk/stevns/folk-paa-stevns-vil-have-groen-energi-men-nyt-lovforslag-spaender-ben> .

Den 5. januar 2024 holdt Sten Mortensen et gensidigt orienterende møde med Stevns Erhvervs' (StE) leder og fundraiser for at finde frem til samarbejdsmuligheder. StE har et stort antal virksomheder i Stevns Kommune som medlemmer og har erfaring med at hjælpe dem, f.eks. med fondsansøgninger, markedsføring og grafisk ekspertise. Der er senere indgået en samarbejdsaftale, og StE har medvirket stærkt ved udarbejdelsen af en senere ansøgning til Landdistriktspuljen.

Årets første store initiativ var stiftelsen den 30. januar 2024 af Sydstevns Energifællesskab A.M.B.A. I forbindelse med generalforsamlingen holdtes et orienterende borgermøde, hvor EBO Consults vicedirektør og jurist gav oplæg. EBOs jurist dirigerede derefter den stiftende generalforsamling og modtog og accepterede undervejs mange ændringsforslag fra salen til de udsendte vedtægter. En model for lokalt demokrati.

72 andelshavere meldte sig til på selve aftenen for den stiftende GF. Det er siden gradvist steget til 122.

Den 26. februar 2024 præsenterede Sten Mortensen SSEF og vores ambitioner i Klima- og Energigruppe Stevns. Herunder forklarede han, hvad energifællesskaber er, og hvad de kan, når de kommer i drift. Gruppen er en lokal forening, som udbreder viden om klima- og energi-tiltag på hele Stevns – og hvor Sten Mortensen senere er blevet formand.

Den 28. februar 2024 gav Sten Mortensen en tilsvarende – efter mit skøn lidt dyberegående pga. af det anderledes publikum – præsentation i Store Heddinge Rotary Klub.

Den 19. marts 2024 holdt vores formand, Sten Mortensen og jeg et gensidigt orienterende møde med den daværende viceformand (netop udnævnt som ny formand i dec. 2024) og bestyrelsesformanden for Gymnastikefterskolen Stevns. Skolen har et antal træpille- eller oliefyre, hvoraf nogle er modne til udskiftning, skolen har mange store tage, og SSEF vil gerne formidle et projekt, hvor tagene får solceller, el-installationen får batterier med forbrugssty-ring, og skolen tilsluttes et termonet for to landsbyer i området i området, alt forsynet med el fra SSEF AMBA. (Kontakten er opretholdt, og det nævnte projekt er i mellemtiden muliggjort, men endnu ikke konkret aftalt, som en del af ENS-SF-2024-535701).

Åbne bestyrelsesmøder

Vi har som nævnt under hele projektet holdt åbne bestyrelsesmøder, fælles for de to bestyrelser for foreningen og andelsselskabet og med deltagelse af områdeambassadørerne for at sikre fælles viden. Efter hvert sæt bestyrelsesmøder – og somme tider imellem møderne – har vi udsendt medlemsorienteringer, der i det følgende resumeres kort og med mulighed for sagsbehandler til – som stikprøver – at klikke sig til originalerne:

December 2023: *Energistyrelsen har givet tilsagn om støtte.* Vi takker for opbakningen til vor ansøgning i form af deltagererklæringer, og vi linker til ENS' egen beskrivelse af Puljen for energifællesskaber og lokal forankring af klimaomstilling. Vi oplyser, at vi nu har modtaget rapporten om forundersøgelsen og linker til den for de interesserede. Vi oplyser, at Boesdal-området har opnået 50% interesselikendegivelser om fjernvarme i form af termonet. Og vi varsler indkaldelse til foreningens generalforsamling og til den stiftende generalforsamling i el-selskabet.

<https://sydstevnsenergi.dk/2370-2/>

Januar 2024: *Indkaldelse til stiftende generalforsamling i el-selskabet.* Vi linker til udkastet til vedtægter for Sydstevn's Energifællesskab A.M.B.A.

<https://sydstevnsenergi.dk/indkaldelse-til-generalforsamling/>

Februar 2024: *Bliv andelshaver i Sydstevn's Energifællesskab A.M.B.A. allerede nu.* Vi fortæller om forløbet af den stiftende generalforsamling i el-selskabet og opfordrer til at blive andelshaver. Vi oplyser om bestyrelsessammensætningerne i både el-selskabet og foreningen, der holdt sin første ordinære generalforsamling samme aften og sted. Vi linker til de to generalforsamlingsreferater og til foreningens regnskab.

<https://sydstevnsenergi.dk/bliv-andelshaver-i-sydstevns-energifaelleskab-a-m-b-a-allerede-nu/>

7. marts 2024: *Andelsindskuddet fastholdes på 2.000 kroner.* Vi har holdt første bestyrelsesmøde i det nystiftede andelsselskab. Kommunalbestyrelsen havde enstemmigt valgt borgmester Henning Urban Dam Nielsen til den bestyrelsespost i andelsselskabet, som vedtægterne åbner for. Borgmesteren deltog derfor i sit første møde

og havde foreslået, at det blev holdt i Rådhusets Rådssal. Bestyrelsen fastholder forslaget fra generalforsamlingen i januar om, at andelsindskuddet bliver 2.000 kroner. Bestyrelsen valgte Merkur Andelskasse som bank for selskabet. Skørpinge-Havnelev blev valgt som første "interne fyrtårn" for termonetprojekter. Invitation til alle om at stille forslag om, hvor vi kan opstille solceller. Forvarsel om kontingent-opkrævning.

<https://www.sydstevnenergi.dk/andelsindskuddet-fastholdes-på-2000.kr/>

Medio marts 2024: *Nu er det tid til kontingentbetaling for 2024.* Vi giver anvisning på, hvordan man indbetaler kontingent. Andelsselskabet for el, som blev stiftet 30. januar 2024, er nu godkendt og registreret med CVR-nr. i Erhvervsstyrelsen og momsregistreret hos SKAT. Vi arbejder frem mod stiftelsen af et tilsvarende fjernvarmeselskab.

<https://sydstevnenergi.dk/nu-er-det-tid-til-kontingentbetaling-for-2024/>

4. april 2024: *Fjernvarmen kommer (måske) til Havnelev-Skørpinge.* Vi forvarsler et informati-onsmøde om Havnelev-Skørpinge projektet for termonet, koblet med stiftende generalforsamling for Sydstevn's Fjernvarme A.M.B.A. Vi minder om kontingentindbetaling til SSEF, og vi fortæller, at andelsselskabets bestyrelse har godkendt de første 116 andelshavere.

<https://sydstevnenergi.dk/fjernvarmen-kommer-maaske-til-havnelev-skoerpinge/>

Medio april 2024: *Indkaldelse til informationsmøde om første termonetprojekt og til stiftende generalforsamling i fjernvarmeselskabet.*

<https://sydstevnenergi.dk/informationsmoede-om-fjernvarmeprojekt-i-havnelev-skoerpinge-og-stiftende-generalforsamling-for-sydstevn-s-fjernvarme-a-m-b-a-den-8-maj-2024-kl-19/>

2. maj 2024: *Merkur Klimafond og Sydstevn's Energifællesskab indgår samarbejde.*

Direktør Jesper Kromann fra Merkur Klimafond har besøgt bestyrelsesmødet, og vi har efterfølgende indgået en aftale om samarbejde, bl.a. om at montere solceller på store tage. Merkur Klima-fond skal fremme den grønne omstilling og have sine investerede penge tilbage, men ikke tjene på investeringer. Vi har afgivet høringssvar til vores netselskab Cerius' planer for netudvidelser frem til 2034, og vi linker til svaret. Vi minder om indkaldelse til stiftende generalforsamling 8. maj i fjernvarmeselskabet, der skal lede termonet-projekterne. Her vil også projektet til termonet i Havnelev-Skørpinge blive præsenteret.

<https://sydstevnenergi.dk/merkur-klimafond-og-sydstevn-s-energifaelleskab-indgaar-samarbejde/>

6. juni 2024: *Regler spænder ben for ny varmforsyning i Rødvig og omegn.* Vi har fået udarbejdet et projekt for fælles varmforsyning i Havnelev-Skørpinge, baseret på termonet. Det skulle egentlig indsendes til kommunen til godkendelse, men tre lovgivningsmæssige ben-spænd betyder, at projektet ikke indsendes nu. Tilsvarende har vi udskudt registreringen i Erhvervsstyrelsen af det oprettede fjernvarmeselskab. Hvis den

foreslåede lovgivning går igen-nem, kan vi nemlig lige så godt lade el-selskabet oprette varmeanlæggene og dermed kun have ét selskab til både el og varme.

<https://sydstevnsenergi.dk/regler-spaender-ben-for-ny-varmeforsyning-i-roedvig-og-omegn/>

Udateret: *Nyt logo og nyt tilskud fra Landdistriktpuljen.* Vi præsenterer et nyt logo. Vi udtrykker ærgrelse over, at folketinget har indgået en bred aftale om at diskriminere termonet økonomisk. Vi har dog fortsat ambition om at arbejde videre med at udvikle lokale varmeprojekter, uagtet at vi med denne beslutning og afklaring vil blive negativt forskelsbehandlet med 5–10 mio. kr., alene i vores område. Vi oplyser, at foreningen i samarbejde med Stevns Er-hvervs fundraiser har modtaget tilsagn fra By-, Land- og Kirkeministeriets Landdistriktpulje om 1,3 mio. kr. til udvidelse af projektaktiviteterne, herunder ledelse og lokal markedsføring. Vi omtaler igen Region Sjællands beslutning om at omlægge varmeforsyningen på Den Sikre-de Institution Stevnstort fra naturgas inden udgangen af 2025. (Regionen har senere udskudt datoen af likviditetsmæssige grunde).

<https://sydstevnsenergi.dk/nyt-logo-og-nyt-tilskud-fra-landdistriktpuljen/>

8. august 2024: *Nu skal vi i gang med at dele lokal strøm på Sydstevn.* Om en ny administrationsaftale med EBO Consult og en el-aftale med StrømFordel. Vi vil bede om fuldmagt fra AMBA'ets kommende andelshavere til at se deres timeforbrug i 2023 hos Datahub med henblik på en analyse af vores fremtidige muligheder. En ny opfordring til at blive andelshaver. Sten Mortensen tilknyttes som daglig leder på deltid og fratræder derfor sine tre bestyrelsesposter. Vi er i kontakt med Region Sjælland om et muligt fælles termonetanlæg med Den Sikre-de ungdomsinstitution Stevnstort. Delrapport 1 om projektet "Et fyrtårn mere på Stevn" er indsendt til ENS, som har godkendt en forlængelse af projektet med tre måneder med henblik på analysen af 2023-forbrugene. Vi har sendt Energistyrelsen et høringssvar til et lovforslag, der blev indgået en politisk aftale om inden sommerferien, og som på et helt misforstået teknisk grundlag som den eneste form for geotermi undtager termonet fra varmeforsyningsloven.

<https://sydstevnsenergi.dk/nu-skal-vi-i-gang-med-at-dele-lokal-stroem-paa-sydstevns/>

Udateret: *Vores lokale credo: Se på el-nettet nedefra.* Den grønne omstilling starter lige her, hvor vi er: 1. Brug så lidt energi som muligt. 2. Producer den selv på egen matrikel med solceller og batteri. 3. Del el via et energifællesskab, som selv producerer VE-strøm lokalt. 4. Energi-fællesskabet køber resten af din el til dig på nettet.

<https://sydstevnsenergi.dk/den-groenne-omstilling-starter-lige-her-hvor-vi-er/>

3. oktober 2024: *El-aftale og leveringsbestemmelser for lokal grøn strøm kom på plads.* Vi fortæller, hvordan rådgivers jurist gennemgik "alt det nødvendige, som står med småt" og lægger samtidig forslagene ud til evt. kommentar fra kommende andelshavere. Vores nye næstformand (i konsekvens af, at Sten Mortensen forlader bestyrelsen for at blive daglig leder på deltid) præsenteres. Vi bringer en tak for den store opslutning med

deltagererklæringer til en ny ansøgning til ENS – og beder om endnu flere før fristens udløb.

<https://sydstevnsenergi.dk/el-aftale-og-leveringsbestemmelser-for-lokal-groen-stroem-kom-paa-plads/>

Udateret: *Lad kommunerne selv bestemme, om de vil garantere for lån til termonet.* Vi citerer et interview i Dagbladet Køge, hvor vores formand, Carl Skou, undrer sig over et lovinitiativ, hvor termonet ikke længere sidestilles med alle andre former for geotermisk energi. Bragt som nyhedsbrev uden forbindelse med et bestyrelsesmøde.

<https://sydstevnsenergi.dk/lade-kommunerne-selv-beslutte-om-de-vil-give-garanti-til-termonet/>

7. november 2024: *Prisen for strøm tegner lovende.* Hovedtræk af rådgivernes analyse af 48 kommende andelshaveres 2023-forbrug af el gennemgås. Konklusion: Det ser lovende ud, selvom vi ikke kan melde konkret ud om priser endnu. Elregningens tre poster, dvs. elpris, elafgift og tarif forklares. Tre nye ambassadører hilses velkomne. Det berettes, at fire RUC-studerende deltog, fordi de har SSEF som emne for en rapport.

<https://sydstevnsenergi.dk/prisen-for-stroem-til-andelshaverne-tegner-lovende/>

16. december 2024: *Ny fælles varmforsyning i Rødvig Øst og Boesdal?* Her varsles, at tre ambassadører vil besøge husstandene for at lodde interessen for termonet i to områder af Rødvig Stevns. Samtidig fortælles den glade nyhed, at Energistyrelsen *har* givet støtte til rådgiverassistance i året 2025.

<https://sydstevnsenergi.dk/ny-faelles-varmforsyning-i-roedvig-oest-og-boesdal/>

Formidling udadtil

Af naturlige grunde har vi prioriteret formidlingen over for lokale borgere, som har mulighed for at deltage i energifællesskabet og lige så naturligt især over for medlemmer af foreningen og kommende andelshavere i el-selskabet. Den mere udadvendte formidling har været reaktiv og "opportunistisk", dvs. at vi har imødekommet anmodninger andre steder fra om indlæg eller orienteringer og har reageret selv i situationer, hvor der gav sig en lejlighed til at formidle.

Den 26. april 2024 holdt NOAH et af sine halvårslige landsmøder i Stevns Kommunes Natur-center ved Mandehoved, som man kan leje til sådanne formål. SSEF var blevet inviteret til at give en af tre redegørelser fra andre organisationer. Ib Grønvaldt fortalte SSEFs tilblivelses-historie, fortalte om vores planer og redegjorde generelt for begrebet Energifællesskaber – og til hans overraskelse delte NOAH sin egen brochure om energifællesskaber ud!

Den 29.-31. august 2024 var der klimafolkemøde i Middelfart. Sten Mortensen deltog og gav fra scenen en præsentation om SSEF. Han havde derudover lejlighed til at kontakte mange beslutningstagere.

Den 7. september 2024 fandt arrangementet "Den levende Fiskerihavn" sted flere steder omkring Østersøen. SSEF deltog med en bod i arrangementet på Rødvig Havn, hvad der gav mulighed for en del positive samtaler med interesserede borgere.

Den 9. september 2024 havde en gruppe lokale borgere på Jungshoved indbudt lokale politikere og borgere i Vordingborg Kommune til energimøde i Jungshoved Egnshus. Sten Mortensen præsenterede SSEF og SSEFs planer og besvarede mange spørgsmål fra salen.

Formidling er vigtig – lokal formidling er afgørende

Som det fremgår, har vi lagt afgørende vægt på den løbende *lokale* formidling, fordi tilslutningen til energifællesskabet vil være afgørende for dets økonomi og dermed for dets funktion.

Derudover har vi været i stand til at efterkomme de forespørgsler "udefra", som vi hidtil har modtaget og håber på også at kunne gøre det, hvis der skulle komme tilsvarende forespørgsler via ENS.

Al formidling er sket inden for rammen af vores vedtagne kommunikationspraksis, som blev indsendt til ENS den 15. oktober 2023 som en del af ansøgningen.

Med venlig hilsen

Ib Grønvaldt
Rødvig Stevns, den 22. december 2024